

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Українську Помісну
Православну Церкву!

Часопис
Волинської єпархії
Київського Патріархату

№8-9 (33-34) серпень-вересень 2007

РУСЬ ОХРЕЩЕНА ЧИ ХРИСТІЯНСЬКА?

Кожному із нас про це варто міркувати і діяти

Про те, що 14 серпня – день хрещення Русі-України, знає далеко не кожен. Власне, термін «хрещення Русі-України» – неточний і до конкретної дати не дуже придається. Початки благовістя Христового на наших землях звичайно відносять до проповіді апостола Андрія Первозваного «над морем Руським», тобто на Північному Причорномор'ї. Згодом було хрещення князя Аскольда і його дружинників та деяких інших киян, і це часом називають «першим хрещенням Русі». Володимирове ж хрещення іноді йменують «другим хрещенням Русі». Та насправді воно розтягнулося на багато десятиліть, а 14 серпня 988 року було введено в хрест лише жителів столиці.

Нащо великому князеві була потрібна зміна релігії в Русі? Глава держави – це насамперед політик, тож його дії доводиться розглядати передусім з політичної точки зору. Князеві Володимирі дісталась у спадок велетенська, як на європейські мірки, але слабко поєднана країна. Звісно, усі були русичами, але усвідомлення національної єдності тоді ще не було: волиняни почувалися волинянами, дреговичі (жителі Полісся) – дреговичами, поляни (мешканці Київщини) – полянами і т. д., усі вони більше корились місцевим князкам, які мали над ними більше влади, аніж далекому, хоча за назвою і великому київському князеві. Не було в тодішній Русі ні мережі доріг, ні спільної економіки... Грамота, либонь, була, але одні писали слов'янськими рунами («чертами і різамі»), інші – протокирилицею, ще інші – грецьким алфавітом...

Була, щоправда, нібито спільна релігія – слов'янське язичництво, але кожне плем'я одних богів шанувало більше, інших – менше, тобто не було спільноруського пантеону. Язичництво не мало ні свого святого письма, ні ієрархії священства, ні будь-чого, за чим воно могло б характеризуватися як церква. Це була радше невикристалізована система однотипних вірувань, що була важлива для свого часу, але вже явно відживала своє. Володимир Святославич, сівши на київський престол, усвідомлював це і спершу спробував реформувати цю релігію: він наказав із різних частин Русі звести ідолів найшанованіших богів і створити в столиці так би мовити центральне капище та, відповідно, вибудувати ієрархію священників (вохлівів). Але, вочевидь, князь побачив, що це нововведення вже не на порі: настала «повнота часу» для іншої релігії – Християнства. Адже майже вся Європа тоді була християнізована, тож і ближчі сусіди-королі, і дальші західні владки, будучи людьми середньовіччя, ставилися до Володимира без належної поваги – як до «нехристів». Отже, язичництво сильно гальмувало і внутрішнє об'єднання Русі-України під єдиноначалом великого князя київського, і зовнішньополітичні відносини країни.

Ні Мусульманство, ні Юдаїзм не могли з політичних мотивів становити інтересу для князя, тільки Христова віра. Християнство ж не було для Володимира якоюсь заморською дивиною. Як стверджує митрополит Іларіон (Огієнко) в монографії «Українська Церква», оповідь літописця про «вибирання віри» не можна вважати правдивою, бо і Мусульманство, і Юдаїзм, і Християнство були добре відомі у тодішній Русі й, зокрема, в Києві. Знаємо, що в той час у нашій столиці був християнський собор Святого Іллі, отже мали бути й парафіяльні храми. Частина дружинників великого князя була християнами. Бабуся Володимира була

охрещена – це свята княгиня Ольга. Ба більше: із його п'яти офіційних жінок (а він мав ще й численних наложниць) четверо були християнками.

Проблема була інша. У тогочасному християнському світі діяло правило: від кого отримуєш хрещення – того ти і підданиць, тож довго доводилося владарям новоохрещених країн виборсуватися з тієї залежності. Свідчення літопису про те, як же з цим клопотом дав собі раду князь Володимир, дуже плутані. Виходить так, що він мусив лавірувати між православними та напіваріанцями: «Коли ж охрестили Володимира в Корсуні (так русичі називали грецьке місто Херсонес, тепер у межах Севастополя. – В. Г.), [то] передали йому віру християнську, кажучи так: „Хай не спокусять тебе деякі з еретиків. А ти віруй, так говорячи: «Вірую во Єдиного Бога Отця Вседержителя, Творця Неба і землі, – і до кінця цей символ віри». І ще: (наводиться інший символ віри. – В. Г.) ... «Син подібносущий [єсть] до безначального Отця ... Дух єсть Пресвятий, Отцю і Сину подібносущий...» Це – еретичний (напіваріанський) символ віри, по-православному має бути не «подібносущий», а «єдиносущий», причому тут же це напіваріанство проклинається.

Далі оповідає літописець, як охрещували киян: «...Володимир послав посланців своїх по всьому городу, говорячи: „Якщо не з'явиться хто завтра на ріці – багатий, чи убогий, чи старець, чи раб, – то мені той противником буде“ ... І зійшлося людей без ліку, і влізли вони у воду, і стояли – ті до шиї, а другі – до грудей... А попи, стоячи, молитви творили».

Як бачимо, не було добровільності хрещення, не цілком православний і обряд: на той час у візантійській Церкві вже дуже давно усталився звичай індивідуального хрещення в храмах. Разом з тим, в обох епізодах діють корсунські священники й константинопольські.

Учені давно б'ються над питанням, як же узгодити ці слова з «Літопису руського», але факт лишається фактом: князь Володимир прийняв християнську віру, уникнувши при цьому політичної залежності.

Чи тільки політичні мотиви існували у князя для переміни релігії? Так стверджувати було б неправильно. Нам невідомі всі таємні порухи його душі, вони відомі лише Богу... Чи не

означає все вищевикладене, що місія князя Володимира не співрозмірна з працею апостолів і що ми даремно величаємо його рівноапостольним? Не означає: він чинив як світський діяч своєї епохи, зрозумівши необхідність змін, і до його вчинку варто підходити, так би мовити, в системі координат його часу. Інша річ, що вольовий вчинок монарха мав бути наповнений великою і тяжкою підготовчою роботою Церкви, наполегливим навчанням народу хоч би азів Християнства – від столиці до найдальших поселень. Хто це мав робити? Священнослужителів, які могли б руською мовою і, знаючи руські життєві реалії, наставляти русичів на Христову віру, ще майже не було. Християнських книжок нашою мовою – теж. На таку велетенську перебудову давньоруського суспільства потрібен був час, великі державні кошти й належні кадри. Нічого цього не було. Але оте горезвісне «перемога за будь-яку ціну», оте «виконаємо-перевиконаємо» було серед княжих підлабузників і тоді. Тож охрещували часто-густо силоміць: «Путята хрестив їх мечем, а Добриня – огнем», – лишає нам літописець Нестор імена тодішніх «хрестителів».

Митрополит Іларіон із цього приводу пише: «Отож, як бачимо, на початку не було мирного поширення Християнства – його ширили вогнем та мечем. І зусиллями декількох віків Християнство таки поширило серед українського народу. Але поширили в основному номінально та зовнішньо – народ таки лишився при своїй батьківській вірі, рахуючи Християнство вірою тільки панською. А пізніше, коли народ наш до певної міри таки засвоїв собі головні основи Християнства, він, проте, не кинув і старої своєї віри, особливо дрібніших рис її, і витворив цікаве особливе двоєвір'я: поєднання Християнства з своєю давньою вірою, залишки якої ще й сьогодні скрізь знаходимо в нашого народу, особливо по глухих закутках».

Хоча ці слова владика Іларіон писав ще 1925 року, мало що змінилося відтоді. Нині перед кожним священиком і мирянином стоїть усе те ж велетенське завдання, що й у Х столітті: довершити політичний акт 988 року – формальне хрещення Русі – справжньою християнізацією нашої Батьківщини.

Віктор ГРЕБЕНЮК. Світлина Віктора ЧУХРАЯ

Боголюб'язний читачу!

«Волинські єпархіяльні відомості» – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православних волинян. Аби часопис став таким і для Вас – зробіть перший крок назустріч: випишіть його в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця. Передплатна вартість одного примірника з доставкою – лише 30 к.

(без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – 91241.

Надсилаємо газету передплатою в усі регіони України та в усі країни світу. Архів основних публікацій часопису, оперативні церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavja.lutsk.ua

НОВИНИ

Архієрейські служіння

Протягом липня і серпня єпископ Луцький і Волинський Михаїл відправляє Богослужіння відповідно до церковного календаря та різноманітних потреб, а також брав участь у багатьох заходах. Зокрема, владику побував на урочистостях з нагоди дня міста Ковеля, привітав зі святом міського голову Сергія Кошарука, подарувавши йому Біблію, а на майдані перед міською радою благословив ковельчан; на черговій прес-конференції представив журналістам Історико-канонічну декларацію «Київський Патріархат – Помісна Українська Православна Церква», ухвалену на Архієрейському Соборі; очолював храмові святкування у Ковелі, Камені-Каширському, у селах Лище й Рованці Луцького районного деканату; освятив у Луцьку новий спеціалізований автосалон «Мерседес-Бенц» підприємства «Волинь-Авто»; освятив дзвіницю і новий дзвін у парафії Святого Іоана Хрестителя, що в Цумані, а пізніше – місце під храм Первоверховних апостолів Петра й Павла у с. Домашів Цуманського деканату; на запрошення Генерального консула Республіки Польща в Луцьку Войцеха Галонзки взяв участь у прощальному прийомі з нагоди закінчення його консульської місії; очолив урочисте Богослужіння у старовинній Троїцькій церкві, що в с.Тростянець Ківерцівського деканату, яке стало кульмінацією щорічної екуменічної пішої прощі до чудотворної Тростянецької ікони Божої Матері; освятив новозбудований храм Успіння Пресвятої Богородиці в с.Гаразджа Луцького районного деканату, а у Володимирі – бані та хрести Свято-Володимирського храму – шостий

церкві Київського Патріархату в цьому райцентрі, але першій, зведеної у місті за останніх сто років.

«Подякуймо Господеві»

Святкування 16-ї річниці незалежності України мало в Луцьку й духовний вимір. Напередодні, 23 серпня, в урочистому засіданні, що відбулося в обласному академічному драмтеатрі ім. Т. Шевченка, взяли участь єпископ Михаїл, канцлер протоієрей Микола Цап і старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкорований. А власне святкування Дня незалежності розпочалося 24 серпня з молебню в Троїцькому кафедральному соборі. Подякувати Творцеві за незалежність нашої Батьківщини прийшли очільники області та міста, їхні заступники й численні «звичайні» парафіяни. Богослужіння звершив архієрей у співслужінні отця канцлера, обласного й луцького міського декана протоієрея Івана Семенюка, декана кафедрального собору протоієрея Володимира Подольця, старшого капелана єпархії, духовенства соборного та міського деканатів. Архієрей став учасником урочистого віча та святкової ходи центральними вулицями міста.

Капеланське служіння

В Одесі відбувся семінар-практикум «Сучасні технології організації виховної роботи у вищих навчальних закладах». Один із підпунктів теми звучав так: «Релігійне виховання у вищій школі. Православні духовні цінності». У заході взяли участь представники з різних регіонів країни. Капелан і викладач Волинського інституту ім. В. Липинського

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

30 серпня – преподобного Аліпія, іконописця печерського, в Ближніх печерах

На початку XII ст. у Печерському монастирі поблизу нашої столиці спасався брат Аліпій, або ж Алімпій. Як сказано в «Кієво-Печерському патерикові», «добре навчався він майстерності іконопису і був вельми вмільним у писанні ікон. Та цією майстерністю хотів оволодіти не задля багатства, а Бога ради творив, працюючи так, що вистачало всім: і для ігумена, і для всієї братії писав він ікони, нічого за це не беручи... І чинив так упродовж усіх літ. Жодного дня не давав собі спочинку...».

Та якось із цим шанованим митцем на ниві Господній сталися дивовижні речі. Один заможний киянин звів собі домову церкву і через двох печерських ченців переказав отцеві Аліпію гроші для виконання його замовлення – написати сім ікон у цей дім Божий. Як минув час, він поцікавився, чи завершено роботу, але ті нечестиві ченці (їх потім вигнали з монастиря) відповіли, що іконописець вимагає ще золота, а потім ще і ще. Аліпій же ні сном ні духом не відав про це. Як замовникові увірвався терпець, прийшов він до печерського ігумена і прискаржив іконописця. Той викликав Аліпія: «Брате, що це за кривду чиниш ти синові нашому?» – «Отче чесний, – відповідає блаженний, – знає твоя святість, що ніколи не мав я лінощів до цієї справи, нині ж не відаю, про що й говориш».

Ігумен же, щоб викрити Аліпія, звелів принести чисті дошки, на яких мав малювати образи цей іконописець. Та коли прийшли у майстерню, виявилось, що на всіх цих дошках, які щойно були чистими, вже є прекрасні священні зображення. З цими іконами згодом відбувалися дивовижні події: вони були в кількох церквах, а коли ті храми горіли – образи лишалися неушкодженими.

Іншого разу блаженний Аліпій мав написати ікону на прохання якогось христолобця, але тяжко занедужав і не виконав замовлення. Боголюбець той прийшов і був дуже розчарований, бо хотів мати нову ікону до свята. Та як той віддалився, якийсь ясний юнак увійшов і, взявши палітру, почав писати ікону. Спершу гадалось Аліпієві, що розгніваний на нього замовник прислав іншого іконописця, бо ж спершу скидався він на людину, але швидко, з якою він працював, виявила, що був то безплотний ангел.

Звісно, такі чудеса стаються надзвичайно рідко, але якщо іконописець творить за натхненням Божим і не для зарібку, а задля слави Божої, то янголи водять його пензлем. Нині ж в Україні є братство Преподобного Аліпія, яке гуртує майстрів сакрального живопису, продовжує і розвиває традиції вітчизняного іконопису.

29 вересня – Преподобного Кукші, сповідника Одеського

Святий пророк Давид за 400 років до Різдва Христового сказав: «Дивний Бог у святих своїх...» – і цими короткими словами висловив велич істинного Бога, його вияв у світі через вибраних своїх.

Згідно з історичними свідченнями, поклоніння святим і їх священним мощам зародилося ще в апостольські часи і збереглося до нинішнього часу, засвідчуючи, що коли люди звертаються по допомогу до святого, то таке звернення не є пустослів'ям. Святі не тільки допомагають людям у різних життєвих ситуаціях, але і спонукають до наслідування їх подвигу для досягнення спасіння і життя вічного.

Одним із таких подвижників був наш сучасник – старець преподобний Кукша, за життя свого відомий майже на весь колишній Союз, але нове покоління нічого не знає про його життя, хоча його нетлінні мощі перебувають у нас в Україні – в Одесі,

а частинка з них є в Луцьку, у церкві Благівіщення Пресвятої Богородиці.

Схиігумен Кукша народився 1874 року в с. Гарбузинка колишньої Херсонської губернії (нині Миколаївська область). Кузьма Величко – так звали старця в миру – з молодих років любив тишу й усамітнення, майже весь час проводив у храмі. У 20 років уперше пішов на поклоніння в Єрусалим, а на зворотному шляху відвідав Афон. Коли на Афоні настоятель Пантелеймонівського монастиря благословляв паломників на дорогу додому, Кузьма виявив бажання залишитись на Святій Горі. Настоятель був людиною похилого віку і прозорливцем, тому сказав хлопцю: «Ну, гаразд, їдь додому – через рік повернешся».

Про своє бажання стати монахом Кузьма розповів, коли сім'я впорядковувала обійстя. Саме в цей час батько рубав дрова, його відповідь була різка й однозначна: «Ще раз почую про монастир – порубаю, як цю гілляку!» На допомогу Кузьмі прийшла мати Христина, яка, благословивши сина в монастир іконою Казанської Божої Матері, збрала братів, щоб умовити чоловіка відпустити сина. Змилювалося серце Кирила Величка й відпустив сина в монастир.

Прибувши на Афон, Кузьма, або ж поцерковнослов'янськи, Косма отримав благословення в просфорню і невдовзі прийняв постриг з іменем Константин, проживши в Пантелеймонівському монастирі понад 17 років. А 1912 року переселився в Кієво-Печерську лавру, де через деякий час був пострижений у велику схиму з іменем Кукша. У 30-ті роки лавру закрили, монахи розігнали. 1938 року був заарештований і о. Кукша. Випробування були важкими, тільки 1948 року отець повернувся до Києва з далекого Сибіру. Відразу був знову прийнятий у лавру.

1953 року о. Кукшу перевели до Свято-Успенської Почаївської лаври. Усі, хто приїздив сюди, старалися обов'язково потрапити на сповідь до о. Кукші, люди до нього стояли сотнями.

Одного разу, коли старець захворів, усі ченці й миряни молились до Божої Матері за здоров'я отця, і через тиждень в келію до старця зайшов преподобний Амфілохій і сказав: «Вимолити діти духовні, вставай, отче!» Три роки Кукша пробув у Почаєві. Далі – монастир Святого Апостола Іоана Богослова в Чернівецькій області і Свято-Успенський Одеський монастир, де 1964 р. о. Кукша закінчив земний шлях. Він повчав своїх духовних чад ніколи не бути гордовитими, не робити нічого напоказ і творити Ісусову молитву. А ще говорив: «Прийде час – у льохах молитись будете».

Багато хвороб зціляв старець, навіть «невиліковних». А в наші дні люди отримують зцілення і благословення від нетлінних мощей преподобного. Канонізований схіархімандрит Кукша Новий 4 жовтня 1994 р.

Преподобний отче наш Кукшо, моли Бога за нас!

Віктор ГРЕБЕНЮК, Оксана АНДРІЙЧУК

Монастир в Одесі, де спочив преподобний Кукша
Світлина Оксани Андрійчук

МАУП протоієрей Віктор Михалевич виступив із доповіддю «Капеланське служіння у формуванні духовності студентської молоді», у якій наголосив на важливості співпраці Православної Церкви з вищими навчальними закладами й поділився своїм дворічним досвідом щодо цього. Він розповів: про особливості викладання «Основ християнської моралі» (як робити акцент на тому, що сьогодні хвилює студентську молоді); про паломницькі поїздки. Особливо було наголошено на важливості облаштування при навчальному закладі духовного куточка чи каплиці, де капелан має змогу вести приватні духовні бесіди, сповіді, молебні тощо.

У Ковельському районному деканаті

Більше року в деканаті працює місійна група «Ковчег». Нині до неї входять четверо священиків – молодих, освічених, енергійних: отці Іван Оринчак, Василь Старевич, Володимир Удуд і декан протоієрей Іван Бонис. Її мета – піднесення молитовного духу в тих парафіях, де ще не зведено храмів Київського Патріархату, поліпшення уставної дисципліни і т. ін. Робота «Ковчег» дає плоди: після його відвідин у селах Красноговоля, Черкаси, Будище, Бахів справи зі спорудженням домів Божих пішли куди краще, у багатьох парафіях ввійшло у звичай відправляти акафісти, православні стали більше дбати про церковний спів. Улітку група здійснила місійний захід у селищі Люблинець, – повідомив єпархіальний прес-службі отець декан. Тут громада Великомученика Пантелеймона Цілителя поки що молиться в приміщенні амбулаторії. Священики відправили акафіст цьому святому, помолитися за різні потреби парафіян (за зцілення від гріха пияцтва, за мир у сім'ях тощо), подарували громаді ікону.

Нещодавно місійна група з вірянами Ковельщини за спонсорської допомоги київського підприємця Івана Омелянюка побувала на Чернечій горі в Каневі та столичних святинях. «Яке щастя, що в цій поїздки з нами були священики», – сказала голова Ковельської організації Союзу українців Алла Полякова.

Було б добре, якби цей почин ковельських священиків – створення місійної групи – підтримали в інших деканатах.

У липні на Ковельщині перебувала частка мощей чудотворця Миколая Мирлікійського, яка постійно міститься в кафедральному Троїцькому соборі в Луцьку. Святиня побувала у селах Дубове, Колодяжне, Зелене, Воля Ковельська, Мощена, Облапи, Поворськ, Кричевичі, Городище, Бахів, Уховецьк, а далі її шлях проліг через Кругель, Голоби, Білашів і Білин. Усюди реліквію зустрічали з почестями: несли хресним ходом усією громадою, вбрані по-святковому, у вишиванки, до звичайних мирян долучалися представники місцевої влади, а в тих селах, де є також парафія Московського Патріархату, – наші браття і сестри з благословіння своїх настоятелів уливалися у спільну ходу й молилися разом із вірянами УПЦ КП. Повсюди служили акафісти й молебні, лунали величання і піснеспіви. Священики не проминали нагоди для проповіді.

Як відомо, Миколай Чудотворець уславився, зокрема, тим, що за його молитвами Бог припиняв шторми на морі. Випадок, що стався в Облапах, змусив парафіян згадати про це: того дня, коли мощі святого прибули в це село, вирувала страшна негода, але щойно священики винесли мощі для хресного ходу – злива зі шквалами вщухла (ї відновилася відразу після занесення реліквії до храму). Очевидці розцінили це як виразне нагадування про спасенну місію Церкви.

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

ФЕН-ШУЙ ТА ПРАВОСЛАВ'Я

Зацікавлення культурним явищем не повинно призводити до містичних практик

Запитання

Останнім часом усе популярнішим стає фен-шуй. Як до нього ставитись православним християнам?

Відповідає протоієрей
Віктор Михалевич

Фен-шуй є одним із напрямків давньокитайської даоської релігійної традиції. Китайське словосполучення фен-шуй перекладається – «вітер і вода». Послідовники цього напрямку стверджують, що його метою є налагодження гармонійних відносин людини із собою та навколишнім світом. Практично це, мовляв, досягається налагодженням правильного руху животної енергії «ци», яка нібито пронизує все живе. Вона буде правильно рухатись, якщо, будімі, будувати своє житло лише в певному місці, відповідно до вашого знаку зодіака, розташовувати меблі також у певній відповідності енергетичним потокам... Твердять, що від правильної циркуляції цієї енергії

залежить особисте щастя людини, її взаємини з іншими, кар'єрний ріст і матеріальний достаток.

Чому деякі християни захоплюються цим та подібними східними релігійними напрямками? По-перше, тому, що часто бачать навколо себе формальних християн, які лише за назвою, а не за суттю є послідовниками Христа. Тому шукають глибокої релігійності в інших, нетрадиційних для нас релігіях. Друга причина – це природне прагнення людини до всього таємничого, загадкового, нового.

Що ж помилкового з точки зору Православ'я містить фен-шуй? Він тісно пов'язаний з астрологією та

іншими видами ворожби. Тобто стверджується, що доля людини залежить від певного розміщення зірок у момент її народження. Від цього нас застерігає ще Старий Заповіт. Зовнішність, стать, навіть певні риси характеру – це дається людині. Але «доля» – не жорстка необхідність. Християнин з Божою допомогою перемагає обставини, змінює характер, освячує себе.

Послідовники фен-шуй помилково великого значення надають зовнішнім умовам. Будімі секрет щастя полягає у правильному розташуванні меблів. Виходить, щоб налагодити взаємини в сім'ї, не треба молитися до Господа, не варто думати, що треба змінити в своїй душі,

у своєму ставленні до людей. Потрібно лише переставити ліжко в інше місце чи повісити в кімнаті оберіг – і стосунки з рідними чи колегами відразу стануть чудовими.

Також фен-шуй тісно пов'язаний із хіромантиєю (ворожінням за лініями долоні) та іншими магичними практиками. Магія від релігії відрізняється тим, що звертаються не до Бога чи небожителів, а до злих духів. Релігійна людина, розмовляючи з Небом, благоговійно просить, а послідовник магії – наказує і вимагає.

Як ставитись православним до подібних релігійних течій? З терпінням: це теж своєрідні пошуки Бога людством. Але не треба забувати, що, наприклад, давньокитайська мудрість є дохристиянською. Вона лише підкреслює, на якій висоті стоїть Євангеліє порівняно з цими вченнями. Можна, очевидно, цікавитись як культурним феноменом, але не практикувати, оскільки у цих вченнях є дуже великі розбіжності з Християнством.

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Надсилайте їх до редакції на адресу: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1 або телефонуйте – (0332) 72-21-82.

СВЯТИНІ ВОЛИНИ

ХРАМ, ЯКИЙ ОМИНАЮТЬ БУРІ

Церкву Положення риз Пресвятої Богородиці у Влахерні, що в селі Менчичі Іваничівського деканату, не змогла закрити ніяка ворожа влада

Літописна історія Менчич нараховує більше п'яти з половиною століть. Жителі цього невеличкого села в Іваничівському районі пам'ятають і бережуть своє минуле. Тут вам розкажуть, як саме на території Менчич у 1915 році прийняв свій перший бій російський письменник Микола Гумільов, тоді – унтер-офіцер царської армії. Тут і до сьогодні з уст в уста переповідають дивовижну історію про односельчанина Петра Глиня на прізвище Обережний, завербованого німецькою розвідкою. Його сім'ю вирізали радянські війська, а той не дозволив німцям у відповідь винищити село: «Цим батьків я не поверну», – сказав. Може, й тому Господь дарував смерть Обережному на Великдень. У селі й досі лишилися свідки буремних років національно-визвольної боротьби УПА. А у центрі села на пагорбі височіє чи не головний свідок історії села, символ торжества Божої справедливості над мирськими негараздами – церква Положення риз Пресвятої Богородиці у Влахерні. Таким знаковим храм став завдяки тому, що за весь час свого існування не був закритий – ні за поляка, ні за німця, ні за «совєта».

З дерев'яних стін і зараз тече живиця

Про стару церкву Менчич сьогодні нагадує пам'ятний хрест на місці її престолу. Переповідають, що простояла вона недовго, і згоріла після удару блискавки. Проте людям вдалося врятувати більшість ікон, Євангеліє і навіть іконостас.

Теперішню – Ризоположенську – збудували у 1890-х роках. На підвищенні, акуратна, скромна й красива, церква ніби влита у мальовничий сільський пейзаж і справляє на новоприбулих достойне враження. А церковний дзвін завдяки вдалому розміщенню чути в усіх навколишніх селах. Настоятель храму протоієрей Володимир Прус вказує

на старі ікони, які тут висять. «Хресна дорога» навіть виділяє якусь вологу, природи чого священник не береться пояснювати.

Окрім з образів фахівці Музею волинської ікони з Луцька рекомендували зберігати у підсобному приміщенні

до того часу, поки не стане можливості їх реставрувати. Реставрація однієї ікони, за оцінкою спеціалістів, коштуватиме мінімум 500 гривень.

Храм, збудований з самого дерева більше ста років тому, – у чудовому технічному стані. Стіни до сьогодні виділяють живицю – дивується отець Володимир. Незважаючи на події двох світових воєн, церква лишилася неушкодженою. Це при тому, що 1914 року згоріли усі церковні будівлі – крім самого храму. Про неспокійні роки на території церковного подвір'я нагадують сьогодні хіба хрести, які менчичці поставили у пам'ять розстріляним німцями односельчанам. Віталій Юзефович, який народився й виріс у Менчичах, розповідає, що колись перед церквою було провалля, звідки брали глину, і на краю якого 10 непокірних 1943 року зустріло смерть від нацистської кулі.

З церквою пов'язаний
чи не кожен житель села

Своєрідну назву села пов'язують з польським словом «тєка» – м'яка. За легендою, на місці села катували (мучили) козаків – борців з польською владою. На місці їх поховання згодом насипали курган (дехто навіть запевняє, що якраз на ньому побудували церкву), а їх рідня й заснувала поселення Менчичі.

Перша згадка про село зустрічається в літописі під 1545 роком. При описі Володимирського замку згадано й поселення Менчичі, що йому належало. А найбільшим село, згідно з історичними даними, було 1910 року, коли нараховувало 910 жителів.

Сьогодні Менчичі, що розташувалися за десяток кілометрів від Іванич, нараховують 380 мешканців і близько сотні дворів. Отець Володимир розповідає, що у селі існує загальноприйняте правило жертвувати щомісяця одну гривню на потреби храму. «Тобто навіть якщо з якихось причин люди не регулярно відвідують церкву – пожертви все одно дають, – каже священник. – А крім того, кожної суботи селяни по черзі приходять прибирати церкву, приносять свіжі квіти, підливають вазони. Тут чергуються щоразу кожні три хати. І так – усі це роблять, окрім трьох сімей, які належать до сектантів».

Герой місцевого значення

З повагою і безліччю вдячних слів у селі згадують попередника отця Володимира – священника Євгена Остапюка, який помер 1995 року. Уродженець Менчич, він, починаючи з 1942 року, був незмінним дяком, а з 1978 по 1995-й – священником Ризоположенського храму. При тому ж керував церковним хором, а заодно знався в окрузі як вправний коваль. І якраз його принциповій позиції завдячують менчичці тим, що храм у селі атеїстична

радянська влада не змогла закрити. Авторитетом сільський священник був не тільки для селян, а й для районних чиновників.

«То був справжній музичний талант, – пригадає отця Євгена односельчанин Віталій Юзефович – він не тільки керував церковним і колгоспним хорами, він робив аранжування пісень. Капела сіл Соснина і Менчичі під його керівництвом завжди займала перші місця на районних зльотах художньої самодіяльності. Не міг і цілий Іваничівський район без Євгена Остапюка обійтися, коли треба було перед областю звітуватися».

Отець Володимир 15 липня, у неділю, на престольний празник села нагадав односельчанам історію свята. Пресвята Богородиця перед Своїм Успінням подарувала одну зі Своїх риз благочестивій дівці. При тому веліла їй передавати ризу далі. Так і було, аж поки у V столітті двоє грецьких монахів – Гальвін і Кандін, – мандруючи до Назарета, зупинилися переночувати в будинку добродішної єврейки. Уночі вони помітили яскраве світло від свічок і запах фіміаму. Виявилось, що господиня – одна з тих, кому передали велику святину – Ризу Богородиці. Брати вирішили таємно винести ризу і доставити її в Константинополь. А згодом, 15 липня 471 року, за наказом імператора її урочисто перенесли у Влахернський храм Богородиці, саме той, де було явлення Покрови Богоматері.

НОВИНИ

В Іваничівському деканаті

Багато різних бід коїться на автодорогах. У селищі Іваничі найбільше лих трапляється на вулиці 8 Березня. Тож її на прохання жителів та місцевої влади було освячено. Хресну ходу розпочали від Свято-Казанського храму.

Упродовж усієї вулиці йшла процесія, яка піснеспівом молила Бога та Матір Божу, аби Вони оберігали від подібних нещасть. А настоятель парафії протоієрей Андрій Мельничук читав молитви, Євангеліє та щедро окроплював святою водою. Попереду з хрестом у руках ішов селищний голова Віктор Вілентко.

У Луцькому районному деканаті

Парафія Великомученика Пантелеймона Цілителя в с. Рованці одержала неоціненний дар – частинку мощей цього великого святого. На прохання волинян святиню передали зі львівської церкви Успіння Пресвятої Богородиці за сприяння колишньої жительки с.Гнідава (тепер у межі м.Луцька) Євгенії Чаповської. Настоятель протоієрей Сергій Коць повідомив епархіальній прес-службі, що для побожного зберігання й ушанування частинки виготовили спеціальний ковчег і що відтепер щосереди о 18.00 у храмі відправлятимуть акафіст великомученику Пантелеймонові.

У селах Галичини й Закарпаття мало не на кожному обійсті стоїть домово капличка: там кілька ікон і місце для двох-трьох молільників. На Волині такого звичаю нема, тож подія, що відбулась у с.Коршів, – велика рідкість у нашому краї: місцевий священник Олег Походзей освятив каплицю на садибі, причому це друга каплиця в цьому селі. Коршів – мала вітчизна знаного волинського журналіста Святослава Крещука. У його батьківській хаті свого часу оновились ікона, і тоді вирішили спорудити для неї капличку. Але хата невдовзі опустіла: померли і Святослав, і його мати. Проте родина пам'ятала їх намір звести каплицю. Його зверхив один із родичів – головний архітектор Трускавця Олександр Грищенко. Він спроектував молильню і збудував її за свої кошти на колишньому дворіщі Крещуків.

У Турійському деканаті

Турійськ відзначив 910-ту річницю з часу першої літописної згадки. Під час святкового дійства у центрі селища з вітальним словом до присутніх звернувся декан і настоятель Троїцької церкви протоієрей Микола Даньків. Потому хор цього храму (регент Тетяна Даньків) подарував турійчанам віночок духовно-патріотичних пісень. Наступного дня

парафіяни і гості селища молилися на Божественній Літургії та подячному молебні.

У Маневіцькому деканаті

Декан священник Андрій Закидальський на запрошення дирекції місцевого крає-

СВЯЩЕНИЧИЙ ШЛЯХ

СУМЛІННИЙ ВИНОГРАДАР

19 серпня – 40 років пастирського служіння протоієрея Сергія Мельничука-Мартинюка

Господь порівняв Свою Церкву з виноградником, Себе – із виноградною лозою, а віруючих – із виноградним галуззям. Тож працю на церковній ниві часто називають роботою в Божому винограднику. Отець Сергій Мельничук-Мартинюк ось уже сорок літ пильнує Господніх виноградів: цього року виповнюється кругла дата його рукоположення у сан священника.

Народився майбутній панотець 25 червня 1933 року в Марковичах на Локаччині в побожній селянській родині. Закінчивши середню школу, хотів було вступити до Волинської духовної семінарії, та органи радянської влади не видали йому паспорта. Тож до своєї мрії – стати православним пастирем – повернувся вже після війська: 1959 року вступив до Ставропольської семінарії, а коли її закрили, був переведений до Одеської. Закінчивши 1963 року цей середній духовний навчальний заклад, продовжив навчання у вищому – Ленінградській духовній академії. По завершенні навчання 1967 року за першим розрядом, тобто на найкращій оцінці, був рукоположений у сан диякона, а невдовзі по тому – у сан пресвітера, тобто священника. У цей же час молодий богослов захищає дисертацію на тему «Критичний аналіз інтерпретації I–XI розділів Буття у книзі Ф. Давідсона „The New Bible Commentary“» і здобуває звання кандидата богословських наук.

Священнослужитель – це Божий боєць, а церковна дисципліна подібна до військової. Тож куди церковноначаліє посилали отця Сергія на службу, туди він і відбував для духовного окормлення вірних, там і плевав виноградну лозу. Спершу його було призначено настоятелем парафії с. Хотешів Камінь-Каширського району, 1968 року було переведено в с. Світязь Любешівського, 1974-го – в с. Садів Луцького, 1988-го – в с. Жидичин Ківерцівського, 1989-го – в с. Рованці Луцького районів. Із цією парафією він і перейшов у лоно Київського Патріархату, щойно він утворився. Для багатьох це був несподіваний крок, адже відомо, що отець Сергій – священнослужитель старшої формації, виразний традиціоналіст, вельми вимогливий, як кажуть у церковних колах – «строгий уставщик», тобто невідступно

стежить за всіма приписами Церковного Уставу. Але так само добре знає цей душпастир і Біблію, а в ній сказано: «Віра – від слухання». Тож якщо в храмі звучить рідна, зрозуміла парафіянам українська мова, це спасенніше для їхніх душ, аніж мертва церковнослов'янщина (в основі – діалект давньоболгарської мови).

Дуже потрібні такі працівники на Божій ниві у селах, але досвід отця Сергія ще більше був потрібен у Луцьку. Тож 1994 року його було переведено в Луцький кафедральний собор Святої Трійці, а 1996-го Священний Синод призначив протоієрея Сергія Мельничука-Мартинюка ректором Волинської духовної семінарії. Безліч но-

Отець Сергій – після священничої висвяти і нині. Світлина з сімейного архіву

вих клопотів з'явилося у пастиря, варто лише згадати ті сутужні роки. Але він з притаманною йому ретельністю старався всьому давати лад – і як настоятель собору, і як ректор, і як викладач кількох дисциплін. Згодом отця звільнили від обтяжливих обов'язків настоятеля собору, але він і досі є його кліриком.

Варто згадати, як значні віхи на життєвому шляху панотця і участь у Всеукраїнському православному соборі 1993 року, скликаному для виборів Патріарха, і народження трьох дочок, одна з яких, до речі, обрала чернече служіння Творцеві.

Так і трудиться вже сорок літ на Божому винограднику цей невтомний працівник, повсякчас пам'ятаючи Господню заповідь: «Я є лоза, а ви гілки; хто перебуває в Мені, і Я в ньому, той приносить багато плоду...». Нехай же для цієї праці наш Небесний Отець ще довго дає багато снаги отцеві Сергію.

Віктор ГРЕБЕНЮК

ХУДОЖНЄ СЛОВО

ОДКРОВЕННЯ

Скільки літ уже проминуло, але кожного року перед Першою Пречистою хвилююся. Чекаю: а може, щось подібне повториться чи продовжиться. Або розкриється таємниця, яку і донині не можу збагнути...

Це було щось надзвичайне. Саме на 28 серпня приснилась церква, мимо якої в дитинстві я ходила до школи. Гарна. Висока. Мурована. Білостінна з довгастими вікнами. Виглядало, як на Великдень. Бо біля храму, на осонні, юрмилося дуже багато людей.

А при вході на подвір'я церкви у траві біля стежки лежала велика біла під голубою накидкою скульптура Пресвятої Богородиці. І ніхто на це не звертає уваги. «Чого ж вони залишили її тут?» – дивуюся собі. Підходжу до неї, хрещуся і кажу:

– Слава Ісусу Христу!

Наразі скульптура Пречистої Диви оживає, піднімається на повен зріст, уся в білому с'яві, усміхається мені і відповідає:

– Слава навіки!

І з цією ж усмішкою вона продовжує ще

щось говорити, але я не чую. Мені відмовив слух. Дивлюсь безпомічно на людей, але вони зовсім не реагують, наче нічого не бачать. Я підходжу ближче, щоб почути її слова, але Матінка Божа знову кам'яніє і повільно лягає на траву.

Що це було?! Я роками шукаю розгадки цього дивовижного сну і не знаходжу.

Єдине, що мені сказала колись мама: «На Першу Пречисту твого тата забрали на війну. І він не вернувся...» Але це, вважаю, лише збіг подій за датами.

Я вже собі надумала зібрати гроші і поставити скульптуру Диви Марії біля цього храму. Приїхала торік у місто свого дитинства. Церкву, виявилось, названо на честь Успіння Пресвятої Богородиці. Заходжу на подвір'я – а на тому місці, де увісні я бачила скульптуру, насипано пагорб і стоїть хрест у пам'ять про загиблих борців за незалежність України.

Але що має означати мій сон?

Ганна ХАРИВ

знавчого музею благословив відкриття виставки «Українська повстанська армія у світлинах і фактах». Вітаючи присутніх, серед яких були й колишні повстанці, він подякував їм за жертвоне служіння Богу і ближнім.

У Володимирському деканаті

У селі Микуличі парафія належить до Московського Патріархату. Є тут і храм, і каплиця на цвинтарі, та немає постійного душпастиря (він один на три села), і не було кому помолитися за тих, хто загинув у перші дні війни. Тож і звернулися микуличівці до священників Київського Патріархату, аби відправили у їхньому селі панахиду по загиблих. Відгукнулися на прохання декан протоієрей Юрій Пилипець із місцевим духовенством. Прес-секретар деканату протоієрей Борис Гідзінський повідомив епархіальній прес-службі, що до серця селянам припала і велика панахида рідною мовою, і чуйні слова співчуття родичам загиблих, і прониклива проповідь про необхідність наслідувати Христа.

У Луцькому міському деканаті

14 серпня, у день Всемилощивого Спаса та Пресвятої Богородиці, який у народі ще називають Медовим Спасом, пасічники нашого краю, об'єднані у Братство бжолярів землі волинської «Ройовий стан», відзначили ще й День пасічника, який святкується цього року вдесьте. Усього в Братстві понад 200 членів. До нього входить і протоієрей Микола Цап – канцлер, настоятель Юрївського храму. Тож саме до цієї церкви приходять пасічники міста й околиць на цей празник, приносять Господу і свої вдячні молитви, і перші стільники. Цього року їх було особливо багато, прийшли вони сім'ями, здебільшого вбрані у вишиванки, зі своїми корогами. Після Служби Божої й освячення медів урочистість

продовжилася на пасіці військового лісництва. Отець Микола й інші священнослужителі освятили її.

28 серпня канцлер протоієрей Микола Цап і священнослужителі освятили місце під собор Успіння Пресвятої Богородиці в Луцьку. Церкву буде споруджено підприємством «Житлобуд-2» в стилі українського бароко за проектом знаного архітектора Василя Дузь-Крякченка. У цьому домі Божому передбачено приміщення для бібліотеки, тут буде хрещальня і кімната скорботи.

У Рожищенському деканаті

Слово «деканат» по-латині означає «те, що об'єднує десяток». Проте не всі деканати (благочиння) в буквальному розумінні налічують десять і більше парафій. А ось Рожищенський уже має саме таку кількість громад. Як повідомив епархіальній прес-службі декан протоієрей Василь Шняк, дев'ятою громадою стала парафія с. Залісся, а десятою – с.Сокіл. Збільшується і кількість храмових новобудов. 24 серпня з благословення єпископа Луцького і Волинського Михаїла о. Василь і місцеві священнослужителі освятили місце під церкву в с. Тростянка та в Залісному, де вірні поки що моляться в актовому залі колишньої колгоспної контори.

ВАРТО ЗНАТИ

«ДО ТУРКОВИЧ СПІШИТЬ НАРОД...»

Холмщакі бережуть пам'ять про святиню православних українців краю

Улітку група паломників – члени Волинського громадсько-культурного товариства «Холмщина» з кількох деканатів нашої єпархії, а також члени товариств холмщан зі Львівщини та Рівненщини були учасниками свята Положення риз Пресвятої Богородиці, ушанування Турковицької ікони Божої Матері, що відбулося в холмському селі

народу всього Забужжя. Сяйво існувало доти, доки на його місці не спорудили каплицю та облаштували криницю, джерельна вода якої виявилась цілющою.

Згодом на цьому місці заснували православний чоловічий монастир, який проіснував до 1749 р. Своїм указом цар Микола II 1902 року відновив його як жіночий.

Ця обитель проіснувала до 1915 року. З наближенням фронту до Холмщини під час Першої світової війни відступаюча російська армія провела масову евакуацію українського православного народу Холмщини і Підляшшя у глибину Росії. Вийшли й сестри, які спасалися у цій обителі. Вони взяли з собою Турковицький чудотворний образ. Спочатку перебували в Москві, а потім, під час революційних подій, перебралися в Україну. Сліди їхні з цією святинею загубилися. Минуло 92 роки, проте хочеться вірити, що ця ікона не зникла, вона, вочевидь, є десь у нашій країні.

Після Першої світової війни грубешівський іконописець Семен Зінь витворив копію Турковицької ікони Богородиці. 15 липня 1928 року її освятив гродненський архієпископ Олексій.

Відтоді Турковицький монастир знову став осередком духовності Холмського краю. Століттями 15 липня – у день з'явлення образу Матері Божої – в Турковицькому монастирі відбувався відпуст на честь чудотворної ікони, який тривав кілька днів. У міжвоєнні роки тут збиралися десятки тисяч прочан зі своїми священиками, архієреями, церковними хорами. Привозили сюди калік, хворих, які їхали з вірою на одужання та зіллення. Молодь різних сіл змагалася у співах. Виконували духовні й українські народні та авторські пісні. Це були своєрідні фестивалі, які єднали наш люд.

Група паломників Волинського товариства «Холмщина» принесла в дар православній церкві в с. Турковичі (Польща) Вишгородську ікону Божої Матері. Світлина Леоніда Халєєва

Як відомо, польська влада у міжвоєнний період на Холмщині та Підляшші намагалася ліквідувати Православну Церкву, полонізувати корінне українське населення. Тут закривали й руйнували православні храми, частину з них перетворювали на костели. Школи з українською мовою навчання, культурно-просвітницьке товариство «Рідна хата» було заборонено. Турковицький православний монастир поляки закрили 20 червня 1919 року, а його кам'яниці та господарські будівлі забрали під дитячий притулок з католицькими черницями-виховательками та польську школу. Із монастирських храмів для православних спочатку залишили тільки собор. Та щоб перешкодити проведенню тут відпусту, 1928 року його закрили, а наступного – розібрали.

Відпуст на вшанування ікони Турковицької Божої Матері доводилося святкувати на православному цвинтарі. Тут мешканці Туркович власним коштом звели дерев'яну церкву-каплицю із дзвіницею поряд. Капличка під час відпусту служила вітарем, а прочани молились перед нею. Сюди перенесли святу ікону та хрест із часткою дерева Чесного Хреста Господнього. Паломники молилися, незважаючи на перешкоди з боку поліції, яка запечатала каплицю.

Із 1936 року настав найжорстокіший період ополчення українців Забужжя з масовим нищенням православних церков. За даними історика І. Крип'якевича, у 424 населених пунктах Холмщини було 460 православних церков, із яких тільки в міжвоєнний період зруйновано 217 та перебрано під костели – 194. Апогею досягла акція нищення наших церков 1938 року, коли впродовж двох місяців було ліквідовано 160 храмів.

У Турковицькому монастирі перед самим відпустом 1938 року за наказом польської влади розібрали каплицю Пресвятої Богородиці біля чудодійної криниці, а саме джерело з цілющою водою засипали гноєм. Наступного дня після храмового свята під посиленою охороною польської поліції привезли робітників і зруйнували церкву-каплицю на цвинтарі. Після цього православних українців змушували ходити молитись і сповідатися до костелу та переходити до римо-католиків, тобто поляків, оскільки національність людей тоді визначалася за віросповіданням.

Під час Другої світової війни відродилася православна Холмсько-Підляська єпархія, відновилися Богослужіння в багатьох церквах. У Турковичах українцям повернули дерев'яний храм у монастирі. З 1940 року відновилися православні відпусти, на яких святкові Богослужіння очолював владика Іларіон.

СВЯТИНІ ВОЛИНИ

НАЧЕ З ЛЕГЕНДИ

Понад 220 років має храм на честь Успіння Пресвятої Богородиці в селі Старий Порицьк Іваничівського деканату. Здається, звичайна собі церква – доля ж її незвичайна. Святиню не зачепили кулі війни, її жодного разу не закривали, а на межі лісу й поля стоїть, наче царівна, ховаючи золотаві хрести в зеленому верховітті.

Задум збудувати церкву тогочасні мешканці виношували не один рік. Але сілце, у якому вони жили, оточували болота і пущі. Тому, де має постати дім Божий, люди вирішити не могли. Допомогла Сама Богородиця.

Двоє хлопчаків, випасаючи поблизу лісу худобу, натрапили на пень, поруч із яким стояла ікона. Великого значення не надали. Думали: забув хтось із молільників, і забрали образ. А через кілька днів усе повторилося. Вирішили, що це певний знак. Повідомили старшим людям – і громада взялася зводити храм.

Тепер у ньому проходять практику всі священики деканату. Храм має унікальний іконостас, який поєднує Старий і Новий Заповіти. Про це

свідчить верхній ярус іконостасу, який трапляється доволі рідко. Заходиш – і наче потрапляєш в інший світ. Відчувається, що церква намолена, що тут – велика благодать. Протоієрей Ярослав Мельничук, настоятель парафії та іваничівський декан, згадує випадок, який є підтвердженням тому.

– На наш храм напали злодії. Вони опустили підвісну ікону Божої Матері й хотіли дістати там каміння дорожнього. Хоча воно насправді не дорожнє, а такі гарні камінці. І коли вони колупнули один-другий, то, як вони розказували самі, на них напав великий страх. Їм здалося, що до церкви йдуть люди, відмикають церкву, – і вони боковими дверима вибігли і зникли. Значить, Пресвятая Діва захистила свою ікону і цей храм від пограбування.

Незважаючи на старовинність, у церкві ніколи не було великого матеріального багатства. Деякі речі свого часу передали в музей, а дзвони які колись закопали, так і віднайти не можуть. Тепер це одна із мрій громади: щоб до старовинної церкви кликали старовинні благовісти. Сучасні – надто дорогі.

Андрій ГНАТЮК. Світлина прот. Василя МЕЛЬНИЧУКА

Турковицька ікона

православні відпусти, на яких святкові Богослужіння очолював владика Іларіон.

Проте шовіністично настроєні польські сили не відмовились від знищення українського етносу на Холмщині. 9 березня 1944 року українське село Турковичі було спалено, частину його мешканців – знищили.

1981 року дерев'яну церкву, збудовану в монастирі 1793 року, поляки перевезли в с.Жерники Томашівського повіту і встановили там як костел. На місці розібраної церкви нині стоїть маленька капличка. Тепер у монастирських спорудах розміщено рільничу та загальноосвітню школи.

1989 року було відновлено Холмську православну єпархію (під назвою Люблінсько-Холмська), започатковано відродження православних традицій. Стараннями владика Авеля з 1995 року від-

новлено свято Турковицької ікони Божої Матері. Через відсутність церкви в Турковичах святкові Богослужіння відправлялися в церкві Святителя Миколая Чудотворця у Томашеві, а з 1999 до 2006 року – у Грубешівській церкві Успіння Пресвятої Богородиці. Вони починалися 14-го й закінчувалися святковою Літургією 15-го липня, яку очолювала найвища духовна особа, присутня на відпусті, – першоієрарх Православної Церкви в Польщі митрополит Сава чи архієпископ Холмський і Люблінський Амель у співслужінні духовенства багатьох православних єпархій України, Польщі, Білорусі. Після Літургії та інших Богослужінь духовенство разом із сотнями паломників направлялися до Туркович на місце колишнього православного монастиря.

15 липня 1999 року в Турковичах на території давньої обители вперше після 40-х років ХХ ст. офіційно відбулася православна відправа і відкрито зазвучала українська мова. Учасники свята щороку хресним ходом ідуть до криниці з капличкою, де відбувається водосвятний молебень. Польський уряд задовольнив прохання єпархії про повернення ділянки монастирської землі в Турковичах для проведення відпусту. 1999 року встановлено пам'ятний хрест, у підніжжі якого на металевій плиті – напис: «У цьому місці знаходився Турковицький православний монастир».

Копія ж Турковицької ікони Божої Матері, написана 1928 року Семеном Зінем, із середини 90-х перебуває в монастирі Преподобного Онуфрія у Яблочині. Від того часу там теж відбувається празник на її честь. Із 1997 року постійно проходять святкові торжества в церкві Архістратиґа Михаїла на клаптику Холмської землі в с.Пісочне Сокальського району, що раніше належало до Грубешівського повіту. Відбуваються вони й на Волині, де найбільше оселилося українців Холмщини й Підляшшя, зокрема у Хрестовоздвиженській церкві Луцька.

Микола ОНУФРІЙЧУК, голова Волинського громадсько-культурного товариства «Холмщина»

Церква в Турковичах (Польща). Світлина Миколи Онуфрійчука

НОВИНИ

У Цуманському деканаті

У день Успіння Божої Матері в с. Клубочин, на місці розстрілу селян німецькими загарбниками, декан протоієрей Тарас Манелюк освятив місце під будову каплиці на честь Почаївської ікони Божої Матері. Йому співслужив настоятель місцевої громади священник Петро Герасимук. Цього року виповнюється 65 років із часу тієї трагічної події, тож віряни поспішають закласти підмурівок храму. До речі, в цьому невеличкому селі ніколи досі не було православної культової споруди.

З Богом – у широкий світ!

У Національному університеті «Острозька академія» відбувся черговий випуск бакалаврів, спеціалістів і магістрів релігієзнавства та перший – магістрів богослів'я. Переважно це духівництво й миряни Київського Патріархату, зокрема й із нашої єпархії: отці Михайло Бучак, Іван Пахолок (спеціалісти), Микола Цап, Олександр Безкорованний, Роман Нестер, Олександр Доброскок, Володимир Удуд, паніматка Оксана Цап (бакалаври).

Допомогти одужати

Як відомо, Святе Письмо не забороняє вживання хмільних напоїв, та різко застерігає: «п'яниця... Царства Божого не успадкують». Проте пияцтво глибоко уразило сучасне суспільство. Чимало людей намагаються вирватися з цих пут диявола. Уже багато десятиліть у всьому світі активно діє організація

«Анонімні алкоголіки» (АА), яка ефективно бореться із «зеленим змієм». У «Дванадцяти кроках Анонімних алкоголіків» є такі слова: «Ми визнали своє безсилля перед алкоголем, визнали, що ми втратили контроль над собою. Прийшли до переконання, що тільки Сила, могутніша за нас, може повернути нам тверезе мислення... Повністю підготували себе до того, щоб Бог позбавив нас від наших недоліків». Хоч АА – не релігійна організація, вона вдячна священнослужителям різних віросповідань за підтримку.

У Луцьку відбувся міжнародний форум «Анонімних алкоголіків», приурочений 18-й річниці волинської організації АА, на який було запрошено кліриків різних конфесій. Київський Патріархат представляв протоієрей Віктор Михалевич, капелан і викладач Волинського інституту імені В'ячеслава Липинського МАУП, який виступив із короткою промовою і благословив цей захід.

Таборуємо православно

Щоліта в с.Пляшева поблизу Берестечка з 23 по 30 липня відбувається Всеукраїнський табір православної молоді. Але цього року з огляду на екологічну катастрофу під Ожидовим його було перенесено до Любохин Старовижівського району, що на глибокому Волинському Поліссі. Тут на березі озера Острівне таборяни відпочивали і набували православного досвіду. Якщо минулих років організатори табору користувалися досвідом інших молодіжних формацій, зокрема пластунів, то тепер усе текло суто православною течією. Припали до вподоби юнакам і юнкам акафисти, що служилися при нічному багатті, Літургія просто неба. Більш як сто сімдесят

ІСТОРІЯ

ОБОРОНЦІ БЛАГОЧЕСТЯ

Луцькому Хрестовоздвиженському братству – 390

Історія Волині, Луцька і волинського Православ'я нерозривно пов'язана з історією Луцького Хрестовоздвиженського братства. Утворення його диктувалось особливими умовами, які склались у той час для Православ'я на західноукраїнських землях, що відійшли під протекторат Польщі. Жорстка політика тотального окатоличування, сполучення місцевого населення, яку проводила тодішня Річ Посполита, призвела до руйнівних наслідків: православна віра опинилась на грані зникнення. Наші храми нищились, перебудовувались під католицькі, діяльність нашої Церкви переслідувалась. Вівся повальний наступ на українську освіту й культуру.

У цих край тяжких умовах треба було знайти легальну форму захисту Православ'я. Тому передові, свідомі, освічені люди обрали для цього організацію Братства. Перший аркуш братського каталога, датований 1617 роком, перелічує його засновників і фундаторів: о. Герасим Микулич – ієромонах, ігумен чернчицький і титар Братства, ієромонах Герасим, Мойсей Соловицький – священник Димитрівської церкви, о. Іоан Федорович, ієромонах Ісаакій Борисович, Паїсій Мостіцький, отці Іоан Горайнович – священник чернчицький, Гавриїл – священник Тростенецький, світські особи – Федір Четвертинський, Михайло Воютинський – підсудок луцький, Лаврентій Древинський – чашник землі Волинської, Олександр Зубцевський – городничий луцький, Криштоф Єловицький – підстолій волинський...

Можна лише здогадуватись, яких зусиль довелося докласти братчикам, аби одержати письмовий дозвіл польського короля від 20 лютого 1619 року на діяльність Братства, будівництво шпиталю, церкви і школи. Чисельність братчиків на той час помітно зростає, серед них бачимо немало авторитетних людей, у тому числі майбутнього гетьмана України Івана Виговського, батька Данила Братковського Богдана та інших. Але навіть королівський дозвіл викликав великий спротив польської влади, католицького духовенства. На адресу короля писали протести, а на Братство, його монастир, школу влаштовувались напади.

Та хоч би там як, але початок великої справи було покладено. Зусиллями і коштом братчиків, серед яких було немало заможних, духовенства, збудували притулок для бідних, церкву, монастир. Діяла школа. Братство допомагало розвитку культури, освіти, займалося благодійництвом, допомагало споруджувати храми, облаштовувати їх. 1628 року в його друкарні побачила світ збірка жалобних віршів, написаних на смерть видатної особи – священника братської Хрестовоздвиженської церкви о. Іоана Василевича – «Лямент» (плач, голосіння). Збірник є першим друкованим виданням у Луцьку і на теренах сучасної Волині. Нині виявлено і досліджено його єдиний примірник, що знаходиться в Національному музеї у Львові.

За часи, що минули з тої пори, Братство переживало і розквіт, і занепад. Це ціла епоха, яскрава сторінка в історії Волині й України. Добре відомими стали імена братчиків Івана Виговського, Галшки Гулевичівни, Йоана Кондзелевича, Данила Братковського, Марії Мазепини, Петра Могили, митрополита Іларіона, Петра Косача, Модеста Левицького, Івана Власовського, меценатів Терещенків та багатьох інших. Останній раз Хрестовоздвиженське братство відродилось 1990 року під назвою: Волинське крайове братство Святого апостола Андрія Первозваного, яке є складовою єпархії Київського Патріархату.

Історія Братства частково досліджена. Та є ще багато білих плям. Тому поважна дата в його біографії стане ще одним поштовхом для вивчення теми. Разом із багатьма організаціями цього року Братство має намір провести конференцію, присвячену цій даті та 16-й річниці незалежності України, ювілею магдебурзького права у Луцьку. Братство сподівається на активну участь у цьому заході багатьох істориків, релігієзнавців, священнослужителів із різних міст України. У рамках конференції заплановано також відкриття меморіальної дошки на Братському будинку по вул. Кондзелевича, 5, презентацію фототипічного видання «Ляменту» з паралельним перекладом сучасною українською мовою. Тим, хто бажає мати іменний примірник цього видання, просимо внести пожертву на р/р Братства в Укрсоцбанку 2600130016203, МФО 303019 код 21733563 або надіслати поштовим переказом на ім'я голови Братства: 43016 Луцьк, вул. Кондзелевича, 5. Пожертву можна зробити й у редакції «Волинських єпархіяльних відомостей».

Андрій БОНДАРЧУК, голова Братства

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРИСТАНЬ ВІРИ

У тихому кутку Горохівського району, на межі Луцького і Локачинського районів, розкинулось невелике село Скірче. Одні кажуть, що назва села пішла від слова «корчувати», інші пояснюють походження назви від польського слова «скурче» – криве, погане, нездале.

Скільки існувало село – тут завжди був храм Святителя Миколая Чудотворця. Останній зруйнували в часи Другої світової війни. Він був дерев'яний, досить великий і, як повідомляє опис церков Волинської губернії – «благотропно и богато украшен». Біля храму були кам'яна каплиця й поховання духовенства.

Історія ж сучасного храму починається 1988 року, коли громада на чолі з фундатором і будівничим Олексієм Калаханом почала добиватись дозволу на будову церкви. Її було зведено й освячено 1992 року.

Храм дерев'яний, однобанный, під давньоволинський стиль. Біля нього змуровано дзвіницю з хатиною.

Скірче можна віднести до так званих неперспективних сіл: близько 100 дворів, половина мешканців – пенсіонери. Немає газу, водопроводу, доброї дороги і навіть доброго сполучення із Гороховом. І саме тому церква єднає всіх людей, які, забувши всі негаразди і втому, поспішають сюди в неділю й свята.

Громада постійно оновлює храм внутрішньо і зовнішньо. Усередині церква прикрашена гарним розписом і величними іконами у різьблених рамках, є вся церковна утвар, багаті й гарні облачення, чудові вишивки.

Не забувають за рідну церкву й молоді люди, які працюють в Італії. Це Неля і Світлана Ромодюк із чоловіками Анатолієм і Федором, родина Гладунів, Катерина Себет та інші. Постійну допомогу надає й Валентина Здрілюк – директор СГПП «Дружба» с.Воютин Луцького району, оскільки наше сільгосп підприємство – частина того, що в сусідньому селі. Це і кошти, і транспорт, і матеріали. Будь-коли, чи день чи ніч, вона вислухає і допоможе. А ще ж опікується і своєю церквою у Воютині, і в селі Жуківці. Ось де добрий приклад для тих, які, приносячи жертву, трублять про це і по телевізору, і в пресі. А наші добродійники дійсно приносять духовну жертву, думаючи не про тимчасову славу, а про вічне...

Багато можна писати ще про кожного парафіянина, бо всі вони чуйні, порядні, господарські. Скірчани живуть, працюють не тільки для себе, але на славу Божу й утвердження Церкви Христової.

Священик Павло БОРУНОВ, настоятель парафії Святителя Миколая Чудотворця в с. Скірче Горохівського деканату

учасників духовно збагачували єпископ Луцький і Волинський Михаїл, єпископ Полтавський і Кременчуцький Федір, голова Синодального управління

у справах молоді (до речі, випускник Волинської духовної семінарії), єпископ Тернопільський і Буцацький Нестор, настоятель Жидичинського монастиря ієромонах Марк та інші священнослужителі. Тож четвертий табір православної молоді хоч і був менш численним, але став певною віхою у набутті досвіду проведення таких заходів.

Дзвони пам'яті

В обласному краєзнавчому музеї відкрили художньо-документальну виставку «Розгойдані дзвони пам'яті», присвячену жертвам голодоморів в Україні. Під час відкриття експозиції учасники, серед яких були представники влади й громадськості, науковці, свідки голодоморів, декан кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Володимир Подолець відправив панахиду по загиблих і звернувся до присутніх із проповіддю, в якій, зокрема, наголосив, що ідеї, навколо яких люди гуртуються, але в яких немає місця для Бога, Його законів, – ніколи не несуть добра для людей.

Там лежать наші

Члени православного братства Преподобного князя Миколи Святоші на чолі з їхнім духівником ієромонахом Марком (Левківим) побували на Холмщині, де здійснили молодіжну акцію «Пам'ять без кордонів – 2007». Про це повідомляє братський сайт Pramol.rel.org.ua. Окрім лучан, в акції, що відбулася під патронатом луцького міського голови Богдана Шиби, взяла участь юнь з Києва, Черкас, Полтави, Одеси, Львова та Рівного. Українці були неприємно вражені жалюгідним станом цвинтарів, на яких поховані наші співвітчизники. Тож першим ділом візитари приступили до впорядкування могил. 20 молодих людей відновили два занедбаних кладовища – у селах Ласків і Вершин Люблінського воєводства: очистили їх від сміття і зайвої рослинності, на тих місцях, де було віднайдено пошкоджені хрести, – встановили нові тощо. Відтак учасники зібралися на панахиду.

Мироточать ікони

У Луцьку в храмі Благовіщення Пресвятої Богородиці рясно мироточать п'ять ікон, серед яких і старовинний образ, і сучасна літографія. Рідину видно неозброєним оком. Здебільшого вона з'являється в середині нерозкритих ікон безпосередньо на зображенні, виділяється з дошки або на склі. Це прозора масляниста речовина, схожа на білок. Уперше явище мироточення на іконах помітили самі парафіяни кілька місяців тому. Стали придивлятися, чи це не сліди від прикладання або протирання ароматними маслами. Та коли помітили, що плям більше, настоятель священник Микола Савчук поніс образи до єпископа Михаїла. Він і дозволив одразу ж виставити ікони для поклоніння. Миряни пояснюють диво як заклик якомога швидше відновити на цьому місці Богородичний храм, який стояв тут у XVI столітті. Отець Микола збирає миро й роздає тим, хто його потребує. Люди, які використовували миро від образу святого Луки Войно-Ясенецького, свідчать про багато чудесних зцілень після застосування.

Підготували Віктор ГРЕБЕНЮК, прот. Віталій СОБКО

СТЕЖИНКА ДО ХРАМУ

ОПОВІДАННЯ

Жила собі дівчинка, яка понад усе любила смачно поїсти, погратися, погуляти і посміятися. Усі навколо любили її й казали їй, яке миле й веселе дитя!

Одного разу, за тиждень до Різдва, бабуся й каже: «Завтра підемо до церкви, посповідаємося у своїх гріхах, очистимося і приймемо Святе Причастя, щоб гідно зустріти велике свято». А дівчинка того й до уваги не взяла.

Назавтра пішли вони до церкви. До старенького священика на Сповідь стояла ціла черга, і кожен так довго щось йому розповідав, аж дівчинці набридло.

«От грішники! – думала вона. – Сповідують,

ГОЛОДНА ДУША

– Ні, – тихенько промовила дівчинка і зовсім зникла.

– Та що ж ти наробила?! Бог дав тобі безсмертну душу – дорожче за неї у тебе немає нічого на світі й не буде! Тіло твоє постаріє і помре, а душа твоя наввіки залишиться такою, якою ти її виростила і виховала. Чи ти хочеш, щоб твоя душа наввіки залишилася голодною, обідраною й брудною, щоб вона вічні віки плакала і страждала?

– Ні, не хочу! – широко відповіла дівчинка, раптом уявивши собі голодну, брудну й обдерту душу. – Я не хочу, щоб вона залишилася такою!

– Тому треба кожного дня давати їй їсти. Та не один раз, а двічі-тричі на день. Як сама їси – так і душі своїй давай.

– А що вона їсть?

– А вона їсть не те, що ти. Запам'ятай, дитино: їжа для душі – це Слово Боже і молитва. Без цієї їжі душа жити не може! А скажи мені: ти молишся? Ти читаєш Слово Боже?

– Н-не дуже, – трошки збрехала дівчинка, бо вона таки зовсім забула молитися через свої пустощі й лінощі. А Слово Боже, тобто Біблію, не тільки не читала, але й слухала неохоче, коли бабуся намагалася їй щось прочитати чи розповісти.

Та старенький панотець усе зрозумів і тільки скорботно схилив голову:

– Бідна, бідна душа! Дитино, вранці та ввечері візьми собі за правило молитися хоч невеличкими молитвами. Нехай тобі хтось із дорослих допоможе їх підібрати.

– Мені бабуся підбере! – радісно запевнила дівчинка. – Вона залюбки підбере!

– Слава Богу! – зрадів священик. – Також не забудь молитись, як сідаєш їсти, а як поїси – подякуй Богові. Також протягом дня намагайся пам'ятати, що Бог тобі все дає: і повітря, яким ти дихаєш і навіть не помічаєш того, і рідних людей, і друзів, і дерева, травичку, квіти, і сніг, і дах над головою, і всяке-всяке добро. Не забувай дякувати Йому та пам'ятай, що Він усе бачить: і все, що ти робиш, і навіть те, що ти думаєш. От і буде твоя душа потрошку оживати. А ще проси бабуся, щоб вона тобі читала чи розповідала про Ісуса Христа, нашого Спасителя. Від того твоя душа поч-

не зміцнюватися. Тільки це може дати їй сили. Чи добре ти запам'ятала, що я тобі говорив?

– Так, треба молитися зранку і ввечері, і завжди пам'ятати Бога, і дякувати Йому, і частіше читати та слухати Слово Боже.

– Так, усе правильно, – похвалив священик. – А тепер от що я скажу тобі, моя люба дитино. До Причастя Христових Тайн ти не готова, бо ти була занадто недбалою до своєї душі. Але тому, що Причастя тобі життєво необхідне, я благословляю тебе цього разу причаститися. І домовимось так: ти прийдеш до мене через тиждень, на саме свято Різдва Христового, і вже не я тобі, а ти мені розкажеш, як почуває себе твоя душа, що ти зробила чи що тобі не вдалося.

Панотець прочитав молитву над дівчинкою й відпустив її.

Під час служби дівчинка намагалася молитися і просила Бога допомогти їй зростити душу красивою та щасливою. А після Причастя їй стало якось особливо світло і радісно.

Цього ж вечора дівчинка почала молитися коротенькими молитвами, які їй підбрала бабуся, і це їй здавалося так легко, все одно як м'ячиком погратися. «Те, – задиркувало думала вона, – теж мені робота: годувати душу. Та я цілими днями могла б молитися! Це мені запросто, так я швиденько відгодую свою душу! А я, було, злякалася...» І лягла спати дуже весело і задоволеною.

Вранці знов прочитала молитви і... незчулася, як уже настав вечір.

– Ой! – злякано згадала вона, – а я ж забула молитися перед їжею та після неї... І про Бога зовсім не думала, і Слово Боже не читала...

І мерщій побігла до бабуся:

– Бабусю, любесенька, прочитай мені, будь ласка, щось із Євангелія чи розкажи про Христа!

Бабуся почала розповідати дуже цікаво, але дівчинка швидко стомилася і ледь дочекалася кінця. «Якщо я так втомлююся, коли моя душа зміцняється, то що зі мною буде через місяць? А через рік?» – сумно подумала дівчинка та невесело почимчикувала на вечірню молитву.

Цього разу молитва здалася їй дуже складною, наче її хтось підминив. Ледве дочитавши молитву до кінця, дівчинка лягла спати, задумлива і невесела.

Наступного дня вона прокинулася сердитою, але, згадавши, що душа її голодна, мужньо стала на молитву. А як тільки прочитала молитовне правило, їй стало ніби легше, і вона вирішила з усіх сил намагатися цього дня не забувати про Бога та про свою безсмертну душу. І коли вона перед їжею згадувала, що треба помолитися і перехреститися, – то дуже раділа, а коли забувала – то засмучувалась.

У такій боротьбі пройшов тиждень. А на Різдво Христове вони з бабусяю знову пішли до церкви.

Дівчинка вже не нудилась у черзі на Сповідь, а зі страхом думала, що вона скаже мудрому панотцеві, чи насварить він її, чи ні, й чи допустить до Причастя.

Нарешті настала її черга. Дівчинка підійшла тремтячи і чесно розповіла все, як є. І те, що вона забула, і те, як їй було важко. І те, що вона навіть іноді сердилася і хотіла все покинути – і за це їй дуже-дуже соромно.

Старий священик ніжно погладив її по

голові і сказав:

– Тепер твоя душа почала оживати. Дивись не покинь її, бо вона – наче твоя єдина дитинка! Молися уважніше і старанніше, тоді тобі буде легше. А як ти думала? Виплекати душу – це тяжкий труд. Вчися перемагати себе, свої лінощі, а коли твоя душа зміцниться – тобі вже нічого не буде страшно! А тепер я відкрию тобі щось нове про твою душу. Чи ти знаєш, у що її вдягати?

– Ні, не знаю, – знову здивувалася дівчинка, – невже вона носить одяг?

– Уяви собі. І краса цього одягу залежить від тебе. Він може бути чистий, новенький, царський, а може бути заплямований, обідраний, жебрацький.

– А як же її вдягати? У що?

– Одягати душу треба добрими ділами. Без добрих діл їй буде дуже соромно! А знаєш, що таке добрі діла?

– Знаю. Це – допомагати... – почала дівчинка, але нічого більше не згадала.

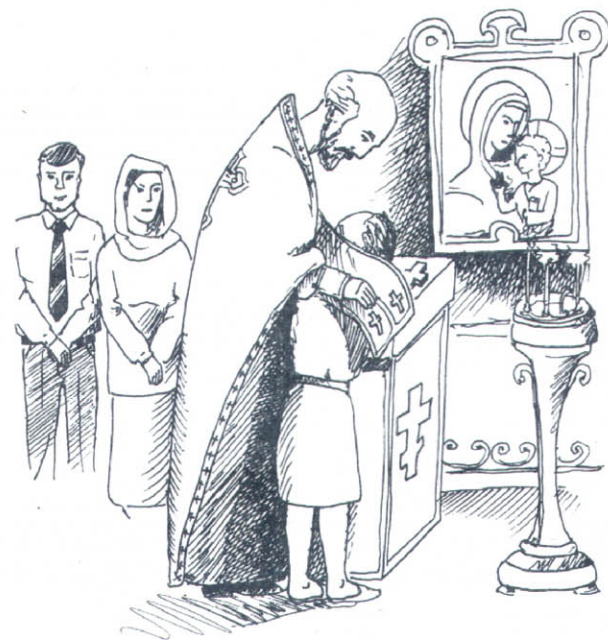
– Правильно. А ще відвідувати хворих, не кидати людину в біді, щедро ділитися з усіма, не вихвалитися, поважати всіх – одним словом, робити іншим те, чого бажала б і собі. Зрозуміла?

– Так.

– А чи багато ти зробила цих добрих діл? Подумай і відповідай чесно.

– Н-не дуже...

– От і постарайся з цього дня, щоб твоя

сповідають свої гріхи без кінця... От я не буду затримувати батюшку тисячу років, я за одну мить проскочу, бо в мене немає ніяких гріхів. Аби і всі так...»

Нарешті настала і її черга, вона схилилася над Святим Євангелієм та сміливо промовила:

– В мене немає гріхів.

– Правда, немає? – здивувався священик. – Розкажи, як тобі це вдається? Навчи мене, бо я все життя намагаюсь, намагаюсь, а ніяк не виходить, щоб зовсім не грішити. А чи годуєш ти свою душу?

– Я?... – здивувалася дівчинка. – Я ніколи її не годую. А хіба її треба годувати?

– Так... Ти таки ніколи не годувала її... – сказав священик із таким жалем, що дівчинці стало чомусь соромно. – І не вдягала, не мила, не вчила, не виховувала, не лікувала, не втішала? І нічого-нічого для неї не робила?

душа була вдягнена не те що пристойно, а як цариця, як наречена Христова, а для цього навчися не гаяти часу, а якомога більше чинити добрих діл, бо кожне добре діло прикрашає душу, а кожне недобре – заплямовує її одяг, псує його, рве. Отож, привчаймося спостерігати за собою, щоб нам не було соромно, коли Христос прийде і побачить усе, що ми зробили з нашими душами.

– Зрозуміло, – відказала дівчинка.

– Наші душі від гріхів починають хворіти і їх обов'язково треба лікувати, – продовжував священик. – Душі може вилікувати тільки Бог. Для цього Він установив у Церкві Таїнства: Сповідь, Причастя, Сборування та інші. Щоб оздоровлювати свою душу – частіше приступай до цих Таїнств.

Прошло багато років, і ця дівчинка стала директором дитячого будинку. Вона зробила з цього невеселого сирітського пристановища справжню велику сім'ю, була доброю і справедливою до всіх дітей. Звершувати цю велику працю любов'ю вона могла лише тому, що їй допомагав Бог.

ДОБЕРІ СЛОВА

Н	О	Д	Л	К	О	Р	Д	І	И
К	Д	Т	Б	Л	В	С	О	В	З
Г	М	А	І	П	Щ	Д	Б	Ч	Ж
У	О	Н	Б	А	Ш	Я	Р	И	Є
Л	Ц	Л	М	Ч	К	І	Н	Є	
Я	И	Ю	І	Я	Ц	У	П	К	Д
Т	Т	В	Ю	Т	Х	В	О	И	Г
И	И	А	О	А	Ф	А	Н	І	В
Д	С	Т	П	Т	У	Т	М	Й	Б
Л	Я	И	Р	И	Т	И	Л	К	А

Знайдіть у таблиці пропущені в реченнях слова, закресліть їх зверху вниз і впишіть у місця пропусків.

1. Годувати свою душу ми можемо тим, що будемо , читати і слухати про Бога і Йому.

2. Окрасою і одягом нашої душі є наші

ДУХОВНА ШКОЛА

ПЛИВИ, КОРАБЛЮ ЗНАНЬ!

Розпочався новий навчальний рік у духовних і світських закладах освіти. Священнослужителі нашої єпархії взяли участь у численних заходах із цієї нагоди.

У Волинській духовній семінарії свято 1 вересня розпочалося з урочистої Служби Божої в кафедральному Троїцькому соборі, яку звершив ректор протоієрей Іван Нідзельський. Молебень відслужив єпископ Михаїл із духовенством. Відтак у семінарському храмі Преображення Господнього відбулась урочиста академія. Її розпочав ректор. Він, зокрема, сказав: «Пастирське служіння у наші дні – не нижче за служіння старозавітних пророків. У всі часи тим, хто служить Богові й людям, Господь давав свій хрест. Нинішнє служіння відбувається хоч і не в гоніннях, але за умов новітнього богоборства і поширення впливу тоталітарних сект. Ви прийшли до ВДС, щоб вести людей до вищого життя, і нехай роки, проведені в цих стінах, стануть роками вашого духовного зростання».

Владика, вітаючи семінаристів, а серед них – 29 першокурсників, зауважив: «Священик – це не той, хто лише носить священні облачення, а насамперед той, хто

веде паству до Царства Небесного і своїм життям показує приклад. Сьогодні священник – це носій і моральності, й сучасної освіченості. Маєте можливість сповна використати час навчання у нашій семінарії, щоб підготуватися до своєї високої місії».

31 серпня преосвящений та священнослужителі кафедрального собору побували на інавгурації нового навчального року

у Волинському державному університеті ім. Лесі Українки. Того ж дня старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкорований та капелан Волинського інституту економіки і менеджменту священник Микола

Цап'юк відвідали цей навчальний заклад, відправили молебень і звернулися з напутнім словом, а канцлер консисторії протоієрей Микола Цап побував у кооперативному технікумі, де теж підніс молитви до Бога, закликаючи Господне благословіння на тих, хто навчає, і тих, хто навчається.

Наступного дня отець канцлер був гостем обласного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою, де звернувся до майбутніх військовиків із проникливим словом і окропив їх свяченою водою.

З вересня владику Михаїл, декан кафедрального собору протоієрей Володимир Подолець та інші священнослужителі розділили радість початку нового навчального року із викладачами й студентами Волинського інституту ім. В. Липинського МАУП, а о. Олександр Безкорований – Інституту розвитку людини університету «Україна».

Багато інших священників у всіх деканатах єпархії взяли участь у Дні знань на території своїх парафій.

Віктор ГРЕБЕНЮК
Світлина Сергія ДУБИНКИ

ОФІЦІЙНО

Священника Сергія Зеленька звільнено від обов'язків настоятеля парафії Архістратига Михаїла в сс. Рудня, Копачівка й Ольганівка Рожищенського дек. (указ № 76 від 2 липня 2007 р.) та призначено кліриком парафії Різдва Пресвятої Богородиці в Рожищі (указ № 78 від 2 липня 2007 р.).

Священника Тараса Свистовича призначено настоятелем парафії Архістратига Михаїла в сс. Рудня, Копачівка й Ольганівка Рожищенського дек. (указ № 77 від 2 липня 2007 р.).

Священника Олександра Добровольського призначено настоятелем парафії Мучениці Параскеви-П'ятниці в Луківі Турійського дек. (указ № 79 від 16 липня 2007 р.).

Священника Бориса Наумчука звільнено від обов'язків настоятеля парафії Великомученика Пантелеймона Цілителя в с. Відуті Турійського дек. (указ № 80 від 16 липня 2007 р.) і призначено настоятелем парафії Архістратига Михаїла в с. Верба та Апостола Йоана Богослова в с. Охнівка Володимирського дек. (указ № 83 від 16 липня 2007 р.).

Протоієрея Леоніда Мельничука звільнено від обов'язків настоятеля парафії Архістратига Михаїла в с. Верба та Апостола Йоана Богослова в с. Охнівка Володимирського дек. (указ № 81 від 16 липня 2007 р.).

Священника Олександра Іллюка призначено настоятелем парафії Великомученика Пантелеймона Цілителя в с. Відуті Турійського дек. (указ № 84 від 16 липня 2007 р.).

Священника Сергія Лівончука тимчасово призначено настоятелем парафії Благовіщення Пресвятої Богородиці в с. Веснянка Ківерцівського дек. (указ № 86 від 23 серпня 2007 р.).

ВІТАННЯ

Храмові свята:

церкви Пророка Іллі, Почаївської ікони Божої Матері, Великомученика і цілителя Пантелеймона, Винесення чесних дров Хреста Господнього, Преображення Господнього, Успіння Пресвятої Богородиці, Мучеників Флора і Лавра, Преподобного Симеона Стовпника, Різдва Пресвятої Богородиці, Святої Софії – Премудрості Божої, Святителя Феодосія Чернігівського, Воздвиження Хреста Господнього, Мучениць Віри, Надії, Любові та матері їх Софії.

Постриг:

Василя Войчука, послушника монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерцівського р-ну, 15 серпня пострижено в ченці (рясофор) з іменем Володимир.

Нагороди:

священника Миколу Савчина, настоятеля парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. Старий Чорторийськ Маневичького дек., 7 липня нагороджено камилавкою;

священника Андрія Басарабу, настоятеля парафії Різдва св. Йоана Хрестителя в Ковелі, 8 липня нагороджено золотим наперсним хрестом;

священника Михайла Онищука, настоятеля парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. Гаразджа Луцького райдек., 28 серпня піднесено до сану протоієрея.

Ювілей:

протоієрею Василеві Янчуку, настоятелю парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Полонка Луцького райдек., 2 серпня – 15 років священничого служіння;

ієромонаху Миколаєві (Смаглюку), насельникові Замкового чоловічого монастиря Різдва Христового в Луцьку, 3 серпня – 30 років;

священнику Андрієві Ричаку, настоятелю парафії Благовіщення Пресвятої Богородиці в с. Гредьки та Успіння Пресвятої Богородиці в с. Городище Ковельського райдек., 4 серпня – 5 років священничого служіння;

Євгенові Щербяку, операторові газової котельні консисторії та кафедрального собору Святої Трійці, 16 серпня – 70 років;

монахині Марії (Ігнатенко), настоятельці монастиря Різдва Христового у Володимирі, 18 серпня – 5 років чернечого подвигу, а 2 вересня – 35 років;

протоієрею Сергієві Мельничуку-Мартинюку, клірикові кафедрального собору Святої Трійці, 19 серпня – 40 років священничого служіння;

священнику Михайлові Савці, настоятелю парафії Мучениці Параскеви-П'ятниці в с. Котів Ківерцівського дек., 28 серпня – 30 років;

священнику Олександрові Сеніву, насто-

ятелю парафії Святителя Василя Великого в с. Боголюби Луцького райдек., 30 серпня – 10 років священничого служіння;

священнику Володимирові Новіцькому, настоятелю парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Новий Загорів Локачинського дек., 1 вересня – 30 років;

протоієрею Станіславові Галайку, настоятелю парафії Винесення чесних дров Хреста Господнього в Жовтневому Ново-волинського дек., 6 вересня – 55 років;

священнику Миронові Петрині, капеланові луцької поліклініки № 3 та клірикові парафії Воздвиження Хреста Господнього в Луцьку, 10 вересня – 45 років;

протоієрею Ігореві Скибі, настоятелю парафії Мучениці Параскеви-П'ятниці Луцького райдек., 21 вересня – 10 років священничого служіння;

священнику Ярославові Музичуку, клірикові парафії Вознесіння Господнього в Горохові, 28 вересня – 25 років і 5 років священничого служіння;

протоієрею Андрієві Сидору, горхівському деканові й настоятелю парафії Вознесіння Господнього в Горохові, 29 вересня – 40 років;

монахині Наталії (Кудрянській), насельниці монастиря Різдва Христового у Володимирі, 30 вересня – 20 років.

Щиросердечно вітаємо парафій із храмовими святами, а священнослужителів, ченців і черниць, п. Євгена – із вагомими життєвими подіями!

ОГОЛОШЕННЯ

26–27 вересня – проща до Маняви (Івано-Франківська обл.): Скит – джерело «Сльоза Божої Матері» – водоспад Святого Духа. Зголошуватися до 25 вересня. Виїзд 26 вересня о 23.30 від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Повернення – 27 вересня о 22.00. Вартість поїздки 70 грн.

11–12 жовтня – Богомілля до святинь Києва: Печерська лавра – Введенський монастир – Видубицький монастир – Іонівський монастир – Михайлівський Золотоверхий монастир – Володимирський собор (Патріарша Служба). Зголошуватися до 10 жовтня. Виїзд 11 жовтня о 23.30 від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Повернення – 12 жовтня о 23.30. Вартість поїздки 100 грн.

6 жовтня – паломництво до почаївських святинь: Почаївська лавра – лаврський скит – монаше кладовище – джерело праведної Анни. Зголошуватися до 5 жовтня. Виїзд о 6.30 від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 30 грн.

19 жовтня – паломництво до святинь Рівненщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (мироточива ікона) – монастир у Межириччі (чудотворна ікона) – джерело св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частина гробу Богородиці). Зголошуватися до 18 жовтня. Виїзд о 6.30 від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Повернення – о 23.00. Вартість поїздки 35 грн.

У приміщенні редакції (Луцьк, Градний узвіз, 1) можна замовити літературу видавництва «Ключі», «Українське біблійне товариство», «Свічадо». Докладніша інформація про це за тел. 72-21-82.

Виконуємо реставрацію та розпис храмів, а також реставрацію, позолоту, постріблення євхаристійних наборів: чаш, дискосів, лжиць і т. ін. Тел. (050) 660-53-19.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ
Часопис Волинської єпархії Київського Патріархату
Передплатний індекс: 91241
Засновник і видавець –
Управління Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату.
www.pravoslavja.lutsk.ua
Адреса редакції: 43025, м. Луцьк, Градний узвіз, 1. Тел./факс: (0332) 72-21-82
pres-sluzhba@ukr.net

Свідство про державну реєстрацію:
ВЛ №219 від 03.08.2004 р.
Віддруковано в МП «Зоря»
м. Луцьк, просп. Волі, 2, тел.: 8 (03322) 4-60-38
Наклад 7000 пр. Ціна за домовленістю.
Зам. № 96 від 18.09.2007 р.

Головний редактор Андрій ГНАТЮК
Редакційна колегія:
прот. Віталій СОБКО (заст. головного редактора), **свщ. Андрій РОТЧЕНКОВ** (редактор дитячої сторінки), **Ірина ДАЦЮК** (художній редактор), **Віктор ГРЕБЕНЮК** (літературний редактор), **Віктор НУМЕРЖИЦЬКИЙ** (верстка, ТзОВ «ІНІЦІАЛ»), **Галина МЕЛЬНИК** (набір).

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів публікацій, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.